

Dokumentin sisältö

Johdanto hyvinvointikertomukseen

OSA I Hyvinvointikertomus 2017-2021

OSA II Hyvinvointisuunnitelma 2022 - 2025

1 Suunnitelmataulukko

2 Valtuustokäsittely

Johdanto hyvinvointikertomukseen

Terveydenhuoltolain 3. pykälässä terveyden edistäminen on määritelty tarkoittamaan yksilöön, väestöön, yhteisöihin ja elinympäristöön kohdistuvaa toimintaa, jonka tavoitteena on terveyden, työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja parantaminen sekä terveyden taustatekijöihin vaikuttaminen, sairauksien, tapaturmien ja muiden terveysongelmien ehkäiseminen ja mielenterveyden vahvistaminen sekä väestöryhmien välisten terveyserojen kaventaminen sekä suunnitelmallinen voimavarojen kohdentaminen terveyttä edistävällä tavalla.

Hyvinvoinnin edistäminen on kunnan eri toimialojen yhteistyössä toteuttamaa yksilöön, perheeseen, yhteisöihin, väestöön ja näiden elinympäristöihin kohdistuvaa sosiaalista hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta ja osallisuutta tukevaa ja lisäävää sekä köyhyyttä, syrjäytymistä ja muita sosiaalisia haittoja ehkäisevää ja vähentävää toimintaa sekä suunnitelmallista voimavarojen kohdentamista hyvinvointia edistävällä tavalla.

Lähtötilaisuudessa todennäköisesti sekä maakunnissa että kunnissa on mm. asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet sekä määriteltävä niiden saavuttamista tukevat toimenpiteet. Molempien on myös arvioitava ennakkoon päätöstensä vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen. Kunnat laativat hyvinvointikertomuksen valtuustokausittain ja maakunta laatii vastaavasti alueellisen hyvinvointikertomuksen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet **Varsinais-Suomessa** ovat:

1. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääminen
2. Päihteiden käytön vähentäminen
3. Ylipainon ja liikkumattomuuden vähentäminen

Lisätietoa saa Alueellisesta hyvinvointikertomuksesta tai Varsinais-Suomen Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -työryhmältä tai Kustavin hyte-koordinaattorilta.

Varsinais-Suomen painopisteet noudattelevat valtakunnallista näkemystä, mutta lisäksi kansallisella tasolla on painotettu mielenterveysongelmien kasvua ja yleisen luottamuksen vähentymistä koko väestön tasolla sekä huono-osaisimpien mahdollisuuksia terveyden ja hyvinvointinsa edistämiseen.

Tässä Kustavin hyvinvointikertomuksessa 2017-2021-valtuustokaudelta on käytetty tilastotietoa aikajaksolta 2016-2020. Liitteenä olevista indikaattoreista on nähtävillä, miltä vuosilta missäkin indikaattorissa on ollut saatavilla tietoa. Hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle 2021-2025 on tehty tämän hyvinvointikertomusanalyysin pohjalta, sekä hyödyntäen kunnan muita ohjelmia ja suunnitelmia.

OSA I Hyvinvointikertomus 2017-2021

1. Hyvinvointitiedon ja tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Indikaattoritarkasteluun liittyy tiettyjä haasteita, jotka on syytä ottaa huomioon johtopäätöksiä tehtäessä. Hyvinvointikertomuksen indikaattoripakettien tiedot ovat peräisin terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tietopalvelu SotkaNetistä. Perusongelmana on indikaattorilukujen vanhuus. Hyvinvointikertomuksen uusimmat indikaattoritiedot ovat pääosin peräisin vuodelta 2019 ja 2020. Lisäksi THL:n indikaattoreiden haasteena on suppeus ja pahoinvoinnin näkökulma. Edelleen on tärkeää kehittää paikallista tiedon tuottamista ja hyvinvointikertomusta vuorovaikutuksessa poliittisen johdon kanssa, jotta varmistetaan käyttökelpoisen hyvinvointitiedon saatavuus päätöksenteossa.

Aiemman hyvinvointisuunnitelman toteumia on kirjattu uuteen hyvinvointisuunnitelmaan. Uusi hyvinvointisuunnitelma on rakennettu aiemman suunnitelman pohjalta jatkuvuutta painottaen. Hyvinvointisuunnitelman osalta on tällä hetkellä epätietoisuutta sen osalta, miten kunnan hyvinvointisuunnitelma tulee suhteutumaan alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan vuodesta 2023 lähtien kun sote-palvelut siirtyvät Hyvinvointialueelle. Oletettavaa on, että hyvinvointisuunnitelmasta tulee vahvemmin edunvalvonnallinen dokumentti osaksi kuntajohtamista.

1.1. Vertailutiedot

Hyvinvointikertomuksen valmistelu alkoi hyvinvointitiedon tarkastelulla. Tarkastelun kohteena ovat kuntalaisten hyvinvointi ja palvelut sekä hyvinvoinnin taustalla olevat tekijät (kuten kunnan rakenteet, talous ja elinvoima). Vertailukunniksi valittiin Vakka-Suomen kunnat (Uusikaupunki, Pyhärinta, Laitila, Vehmaa ja Taivassalo sekä koko Varsinais-Suomi. Lisäksi mukana tarkastelussa on koko Suomi. Tarkastelu on toteutettu elämäntilanteen mukaisesti ikäkausittain. Indikaattoritiedot ovat tarkasteluajankohtana 2021 pääosin 1-2 vuotta vanhoja. Hyvinvointikertomusmalliin sisältyvät indikaattorit on valittu valtakunnallisen asiantuntijaryhmän työskentelyn pohjalta tavoitteena saavuttaa valtakunnallinen vertailtavuus.

1.2 Huomioita indikaattoreista

Valtuustokauden analyysi on tiivistetty alle lukuun kaksi. Tässä kappaleessa tuomme esiin yleishuomioita indikaattoritiedon pohjalta. Tarkemmin indikaattorit on löydettävissä liitteessä.

Kustavi on taloudellisesti hyvinvoiva kunta, jonka pieni väestömäärä (alle tuhat vakituista asukasta) sekä ikääntynyt väestö (huoltosuhte 93,2%) haastavat palveluita. Muut taloudelliset, väestölliset ja rakenteelliset indikaattorit sijoittavat kunnan keskikastiin. Lapsiperheet kuitenkin saavat Kustavissa toimeentulotukea kohtuullisen usein (11.3% perheistä). Sosiaalihuoltolain mukaista kasvatus- ja perheneuvontaa saa Kustavissa muutamia perheitä. Lastensuojelun avohuoltoa sai vuonna 2020 joka kymmenes alaikäinen Kustavissa, mutta lastensuojelun sijaishuollon palveluissa ei ollut yhtäkään lasta. Tarkemmin lapsiperheiden palveluista ja hyvinvoinnista on kirjattu Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan. Kouluterveyskyselyn yhteenvedosta vuodelta 2021 nähdään, että kustavilaisten lasten ja nuorten hyvinvoinnin haasteet eivät poikkea valtakunnallisista haasteista, joita ovat ylipaino, liikkumattomuus sekä mielenterveydelliset ongelmat.

Kouluterveyskyselyn ydintietosisältö 2021,
Kivimaan koulu (Kustavi)

Aihealue	Indikaatori	Tulos: Varsinais-Suomi (%)	Tulos: Kivimaan koulu (Kustavi)
Elintavat	Ei syö aamupalaa joka arkiamu*	27.1	Jonkin verran yleisempää
	Käyttänyt jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta vähintään kerran	3.2	Ei poikkeaa
	Vähintään tunnin päivässä liikkuvat	41.0	Jonkin verran harvinaisempaa
Hyvinvointi, osallisuus ja vapaa-aika	Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä	3.6	Ei poikkeaa
	Osallistunut koulun asioiden suunnitteluun	41.3	Ei poikkeaa
	Tuntee itsensä usein yksinäiseksi*	4.3	Ei poikkeaa
	Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä*	84.9	Ei poikkeaa
Kasvuympäristön turvallisuus	Kokenut seksuaalista kommentointia, ehdottelua, viestiitelyä tai kuvamateriaalin näyttämistä vuoden aikana	8.6	Ei poikkeaa
	Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa*	8.4	Ei poikkeaa
Koulunkäynti	Kokee kouluinnostusta	47.0	Jonkin verran yleisempää
	Luokassa uskaltaa sanoa mielipiteensä*	49.2	Jonkin verran harvinaisempaa
	Paljon vaikeuksia lukemisessa, laskemisessa tai kirjoittamisessa	3.0	Ei poikkeaa
	Pitää koulunkäynnistä*	76.8	Ei poikkeaa
	Tulee hyvin toimeen opettajien kanssa*	81.7	Jonkin verran harvinaisempaa
Palvelut ja avunsaanti	Käynyt koulukuraattorilla lukuvuoden aikana	13.0	Jonkin verran harvinaisempaa
	Käynyt koulupsykologilla lukuvuoden aikana	5.9	Ei poikkeaa
	Käynyt kouluterveydenhoitajalla vähintään 2 kertaa lukuvuoden aikana	43.0	Jonkin verran yleisempää
	Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista*	57.7	Jonkin verran yleisempää
Perhe ja elinolot	Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa*	2.5	Ei poikkeaa
Terveys	Hampaiden harjaus harvemmin kuin kahdesti päivässä	27.9	Jonkin verran yleisempää
	Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi*	11.2	Jonkin verran harvinaisempaa
	Mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana	22.2	Ei poikkeaa

* =Indikaattorin laskennassa mukana myös selkokielen lomakkeen vastaajat

Oppilaitoksen tulos suhteessa vertailualueeseen:

Merkittävästi yleisempää: yli 30 prosenttiyksikköä yleisempää

Jonkin verran yleisempää: 10–30 prosenttiyksikköä yleisempää

Ei poikkeaa: poikkeaa vähemmän kuin 10 prosenttiyksikköä

Jonkin verran harvinaisempaa: 10–30 prosenttiyksikköä harvinaisempaa

Merkittävästi harvinaisempaa: yli 30 prosenttiyksikköä harvinaisempaa

Ei tarpeeksi vastaajia: vastaajia alle 10, tulkintatulosta ei voida raportoida

Nuoret aikuiset saavat Kustavissa muuta maata enemmän taloudellista tukea. Enemmän kuin joka neljäs nuori saa toimeentulotukea. Nuorista myös enemmän kuin joka kymmenes jää koulutuksen ulkopuolelle eli eivät suorita perusasteen jälkeistä tutkintoa. Määrällisesti tämä ei toki tarkoita suurta määrää nuoria. 17-24-vuotiaita on Kustavissa noin 30 eli heistä 3-4 jää koulutuksen ulkopuolelle. Työikäisten osalla indikaattoreissa ei näy suuria poikkeamia valtakunnallisista trendeistä. Kansallisesti haastavien mielenterveysperusteisten ongelmien näkökulmasta Kustavissa on jopa asiat paremmin kuin muualla. Työkyvyttömyyseläkettä saadaan silti Kustavissa hieman muuta maata enemmän (noin joka kymmenes aikuinen). Myös vammojen ja myrkytysten vuoksi kustavilaiset käyvät sairaalassa muuta maata enemmän.

Ikäihmiset saavat Kustavissa sekä eläkettä, että toimeentulotukea hieman muuta maata enemmän. Kertonee väestön polarisaatiosta. Kotona ikäihmisistä asuu pienempi osuus kuin keskimäärin Suomessa, joka taas kertonee pitkien välimatkojen haasteista. Omaishoidettavia Kustavissa on myös paljon. Tehostetussa palveluasumisessa on ikäihmisistä iso osa, huomattavasti enemmän kuin mikä on valtakunnallinen tavoite. Lääkärikäyntejä myös selvästi muuta maata enemmän. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot ovat Kustavissa yleisiä.

Yleisesti indikaattoritietoa on Kustavista saatavissa vähän ja oletettavaa on, että kustavilaisten hyvinvoinnin vajeet eivät juurikaan eroa muista maaseutu-/saaristomaisista kunnista. Yleisesti haasteena ovat ylipaino, liikkumattomuus, mielenterveyteen liittyvät haasteet sekä liiallinen erikoispalveluiden/korjaavien palveluiden käyttö. Erilaiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen mallit (mm. elintapaohjaus) olisivat siis varmasti tarpeellisia myös Kustavissa.

2. Keskeiset opit ja evästyksiset päättyneeltä valtuustokaudelta

Kustavissa hyvät peruspalvelut ovat riittävät ja lähellä kunnan asukkaita. Kunnan taloudellinen tilanne on antanut mahdollisuuden niiden kehittämiseen. Myös kunnan elinvoimaisuus on vahvistunut. Asukasluvun kasvu on jatkunut useiden vuosien ajan. Valtuustokauden loppupuolella myös työpaikkoja on tullut lisää. Kustavin alueella asukkaiden toimeentulo ja tulotaso ovat keskitasolla. Lisäksi asuminen Kustavin kunnan alueella on välttämätöntä.

Kunnan rakenteet, talous ja elinvoima

Päättäneen valtuustokauden yhtenä evästyksenä on kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävien tavoitteiden asettamisen tärkeys. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma tulisi laatia yhdessä kaikkien hallintokuntien kesken. Sitova tavoite, jonka toteuttamiseen osallistuu useampi eri toimiala, tulisi olla sitovana tavoitteena kaikilla toteuttamiseen osallistuvilla toimialoilla.

Kunnan elinvoimaisuuteen tähtääviin toimenpiteisiin panostamista on tarpeen jatkaa. Kunnan nykyiset palvelut ovat osaltaan pohjana uuden kehittämiselle. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistamiseen ja hyvinvointialueiden perustamiseen 1.1.2023 alkaen on varauduttava ja vaikutettava käytettävissä olevin keinoin ja mahdollisuuksin.

Kunnan taloudellinen tilanne on pysynyt tasapainoisena. Sote-uudistuksen taloudelliset vaikutukset muuttavat oleellisesti kunnan toiminnan ja talouden rakenteita sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluiden järjestämisvastuun siirtyessä Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Jatkossakin on tärkeää huolehtia kunnan talouden pitämisestä tasapainoisena kunnan kehittämiseksi ja vetovoimaisena pitämiseksi.

Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

Kunnassa on valtuustokauden ajan ollut maksuton varhaiskasvatus. Tämän myötä kaikki varhaiskasvatukseen ovat kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuspalveluita kehitettiin mm. erityisopetuksen osalta ja kohdennus on tuottanut hyvää tulosta erityislasten tukemiseen, joka osaltaan tukee koulumaailmaan siirtymistä.

Sijaishuollon piirissä ei ole lapsia, ja myös lastensuojelun avohuollon asiakkuuksien määrää on saatu laskettua merkittävästi. Palveluita tarjotaan ennaltaehkäisevästi.

Lapsiperheiden määrä kunnassa on pieni. Heidän saamiseksi kuntaan on tehty poikkihallinnollista yhteistyötä ja kehittämistä.

Kivimaan koulu on osallistunut liikkuva koulu -hankkeeseen. Valtion rahoituksella on hankittu sisä- ja ulkoliikuntavälineitä. Opettajia on koulutettu ko. hankkeen tiimoilta. Oppilaita on kannustettu liikunnalliseen välituntitoimintaan.

Kivimaan koulu on toteuttanut Kiva-koulu-toimintamallia. Kiusaamisen ennaltaehkäisy ja asioihin puuttuminen on ollut osa arkipäivän toimintaa. Tunne- ja itsesääätelytaitojen opettaminen on integroitu eri oppiaineisiin ja koulun arkeen. Kiusaamistilanteisiin on puututtu aina välittömästi keskustellen asianosaisten kanssa. Tarvittaessa huoltajat on kutsuttu koululle keskustelemaan asioista.

Taivassalon ja Kustavin kuntien oppilashuollon suunnitelma on toiminut ohjaavana asiakirjana.

Nuoret ja nuoret aikuiset

Kunnassa on juuri laadittu lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, jossa teemaa tarkastellaan tarkemmin. Lakisääteinen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto puuttuu. Nuorten aikuisten työllistämiseen ja koulutukseen tähtäävää poikkihallinnollista yhteistyötä aloitettiin kehittämään valtuustokauden lopulla.

Työikäiset

Työllisyyden mahdollistamiseen ja kehittämiseen tulee panostaa jatkossa enemmän. Vapaa-ajan toimintoja ja liikuntaa edistäviä toimenpiteitä tulee myös jatkossa suunnata enemmän työikäisille. Työtä on jo aloitettu, mutta sen tulee jatkua. Viimeiset muutama kuukausi on kehitetty. Liikuntaa on työikäisille järjestetty.

Ikääntyneet

Vanhuspalveluiden kehittämistyö on aloitettu ja asetettu uusia tavoitteita. Näitä tulee jatkossakin kehittää ja viedä eteenpäin. Kotihoidon palveluiden kehittäminen on tärkeää, jotta voidaan mahdollistaa ikäihmisten asuminen omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Vanhuspalveluiden hoitoketjuja tulee kehittää edelleen mm. tehostetun palveluasumisen, kotihoidon ja omaishoidon välillä. Omaishoitajien vapaiden mahdollistaminen on tärkeä kehityskohde. Ikäihmisten liikuntaa edistäviä toimenpiteitä on tarjottu ja ne toimivat. Silti jatkossa kehittämistyö on edelleen tarpeellista.

OSA II Hyvinvointisuunnitelma 2022 - 2025

3. Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

- Liikunnallisen elämäntavan edistäminen
- Ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen
- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen
- Ennaltaehkäisevän sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittäminen

4. Hyvinvoinnin edistämistä tukevat ohjelmat ja suunnitelmat

- Kustavin kunta- ja elinkeinostrategia 2017-2020,
- Vakka-Suomen päihde- ja mielenterveysstrategia 2015-2017,
- seudullinen kotouttamisohjelma 2014-2017,
- Vakka-Suomen lastensuojelusuunnitelma 2014-2018
- Kustavin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2022-2025 (ei vielä hyväksytty).

Jatkossa tulee laatia ikäpoliittinen ohjelma sekä vammaispoliittinen ohjelma.

1 Suunnitelmataulukko

Kustavin kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma rakentuu kolmen painopistealueena olevan teeman ympärille. Painopistealueet on valittu siten, että niihin keskittymällä edistetään mahdollisimman monipuolisesti kustavilaisten terveyttä ja hyvinvointia.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma toimii vuosittaisia toimenpiteitä ohjaavana ja resursseja suuntaavana työkaluna. Suunnitelma on keskeinen osa Kustavin hyvinvointijohtamista ja se kietoutuu tiiviisti yhteen vuosittaisen hyvinvointikertomuksen kanssa, sillä hyvinvointikertomuksessa seurataan suunnitelman etenemistä ja kohdistetaan tulevia toimia.

Lapset, nuoret ja lapsiperheet

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
<p>Lasten, nuorten ja perheiden liikunnan lisääminen ja ruutuajan vähentäminen.</p> <p>Kasvatusyhteistyön lujittaminen</p>	<p>Varhaiskasvatus:</p> <p>Luodaan monipuolisia liikunnallisia kokemuksia erilaisilla välineillä toteutettuna. Lähiympäristöön kohdentuvat retket viikoittain.</p> <p>Perheitä kannustetaan liikunnalliseen elämäntapaan yhteisillä liikuntatempauksilla.</p> <p>Koulu:</p> <p>Koululiikunnan lisääminen mm. virikkeitä välituntiliikuntaan. Koulupihan rakentaminen liikkumista tukevaksi lähiliikuntapihaksi.</p> <p>Perheitä kannustetaan liikunnalliseen elämäntapaan yhteisillä liikuntatempauksilla.</p> <p>Vapaa-aika:</p> <p>Järjestöt järjestävät paljon liikuntaa.</p> <p>Yhteistyönä:</p> <p>Koulutus liittyen lasten pelaamiseen, ruutu-aikaan ja someen.</p>	<p>Nykyisillä resursseilla.</p> <p>Ulkopuoliset kouluttajat</p>	<p>Järjestöjen liikunta</p> <p>Kouluviihtyvyyskysely oppilaille ja huoltajille kaksi kertaa lukuvuodessa.</p> <p>Kouluterveyskyselyt</p> <p>Kuntalaiskysely kunnan asukkaille</p> <p>Havainnot</p> <p>Asiakaspalautteet</p> <p>Osallistumisaktiivisuus</p> <p>Varhaiskasvatus: Retket toteutuvat hyvin. Ohjatut tuokiot toteutuvat hyvin.</p> <p>Koulu: Liikunnan lisääntyminen ei ehkä edennyt riittävästi. Koulun lähiliikuntapihaa uudistetaan 2022.</p>

Kiusaamiseen puuttuminen ja ennaltaehkäisy	<p>Yhteinen tahtotila (kodit, varhaiskasvatus, koulut, terveydenhuolto, vapaa-ajan ohjaajat/valmentajat)</p> <p>Terveen itsetunnon vahvistaminen (perheen yhteinen aika, harrastukset, kaveripiiri)</p> <p>Koulun aloittamisen helpottaminen (suunnitelmallinen yhteistyö koulun ja varhaiskasvatuksen välillä)</p> <p>Kiusaamiseen puuttuminen: kodin, koulun ja varhaiskasvatuksen yhteistyö tiedottamisessa ja tapahtumissa, harrastusten ohjaajien yhteistyö, palaverit ja seuranta</p> <p>Oppilashuollolliset toimenpiteet ja palvelut suunnitelman mukaan</p>	Nykyiset resurssit.	<p>Kouluviihtyvyykselytulokset</p> <p>Havainnointi</p> <p>Asiakaspalautteet</p> <p>Tilanne 2022:</p> <p>Kiva-koulu: materiaaleja käytetään, mutta maksullisuus vähensi toimintaa.</p> <p>Kouluviihtyvyykselytulokset huomioitu kertomusosassa sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa.</p>
Vanhemmuuden tukeminen	<p>Avoin yhteistyö huoltajien kanssa.</p> <p>Odotusaikana perhevalmennus</p> <p>Neuvolan varhainen tuki perheille, joissa huoli herännyt (useammat tapaamiset, kotikäynnit)</p> <p>Koulu:</p> <p>Vanhempainillat, vanhempainvartit</p> <p>Varhaiskasvatus:</p> <p>Vanhempainillat, vasu-keskustelut</p> <p>VaTu-palaverit (yhteistyö varhaiskasvatus ja terveydenhuolto)</p> <p>Kuraattoripalvelut esiopetus- ja kouluikäisille lapsille</p>	Nykyiset resurssit Lapsiperhe-palveluiden lähihoitajan toimen vakinaistaminen	<p>Toteutuneet käynnit perhevalmennuksessa.</p> <p>Toteutuneet vanhempainillat- vartit.</p> <p>Toteutuneet oppilashuollon tai VATU-tiimin määrät.</p> <p>Lastensuojelun ennaltaehkäisevät tukitoimien määrät</p> <p>Tilanne 2022:</p> <p>Sosiaaliohjaaja ennalta ehkäisevänä palveluna.</p> <p>Perhevalmennukseen osallistui 2021 yksi perhe.</p>

Työikäiset

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
---------	----------------------------	-----------	-------------------

Liiallinen istuminen tai liian vähäinen liikunta	<p>Matalan kynnyksen liikuntapaikkojen hyödyntäminen (toimintapuisto, pururata, tenniskenttä ja jäärata, frisbee golf, uimahallireissut)</p> <p>Asenne kasvattaa (terveysliikuntaan kannustava, monipuolisuus ja eri lajeihin tutustuminen)</p> <p>Motivaation ylläpitäminen (terveydelliset syyt)</p> <p>Puheeksiottaminen (työterveyshuolto)</p>	<p>Nykyiset resurssit.</p> <p>Tarvitaanko jatkossa lisää resurssia työikäisten liikuntaan?</p>	<p>Toteutuneet tapahtumat ja osallistujien määrä</p> <p>Tilanne 2022:</p> <p>Arvion mukaan tilanne ok.</p> <p>Aikuisten ryhmäliikuntaa voisi olla enemmänkin.</p>
Ruuhkavuosissa olevien perheiden tukeminen	<p>Perheiden tukeminen (ennaltaehkäistään perheiden hajoamista tai yksinhuoltajien pärjäämistä)</p> <p>Ohjattu harrastusten määrä</p> <p>Perheille kohdenneet yhteiset tapaamiset / tapahtumat (perhekerho/kahvila, lapsiparkki, lasten leirit)</p>	<p>Nykyiset resurssit.</p>	<p>Yhteistyötahojen määrä ja osallistujien määrät.</p> <p>Tilanne 2022:</p> <p>Ei ole saatu tietoa.</p>
Työllisyys ja työttömien toimintakyvyn ylläpito	<p>Aikuissosiaalityön kehittäminen - varsinkin koulutuksen ulkopuolelle jääneet.</p> <p>Työvoimatoimiston, Kelan ja sosiaalitoimen sekä terveydenhuollon yhteistyö</p>	<p>Nykyiset resurssit</p>	<p>Työttömien määrä</p> <p>Asiakasmäärät</p> <p>Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden määrä.</p> <p>Tilanne 2022:</p> <p>Työttömyys 8%</p> <p>Koulutuksen ulkopuolella 12%</p> <p>Kuntouttavan työtoiminnan ryhmä</p> <p>TYP-ryhmä</p>

Ikääntyneet

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
---------	----------------------------	-----------	-------------------

Kaatumisten ennaltaehkäisy	<p>Ennaltaehkäisevät toimenpiteet asuinympäristössä (hyvinvointia edistävien kotikäyntien yhteydessä turvallisuuskartoitus), kodin turvallisuus, valaistus, huonekalujen ja mattojen sijoittelu, ennakoivasti ajatukset kodin muutostöihin, kodinmuutostyöt, apuvälineiden hankinta, pihojen valaistus, katujen ja pihojen kunnosapito</p> <p>Asennekasvatus turvallisuuskulttuuriin (jääpiikit, liukuesteiden käyttö), tiedotus eri tahojen kautta, apuvälineiden esittelytapahtumat</p> <p>Fyysinen kunnan ylläpito ja parantaminen (matalan kynnyksen liikuntapaikat, Vertaisohjaaja-koulutus, fysioterapiapalveluiden saatavuus, liikuntaneuvonta</p>	Nykyiset resurssit. Fysioterapia-resurssi uutena.	Osallistujien määrä. Tapahtumien ja neuvonnan määrät. Tilanne 2022: Liukuesteet kunta kustantaa iäkkäille.
Vapaaehtoistyöhön ja järjestötoimintaan uusia toimijoita	<p>Yhteistyöpalaverit (koulun ja varhaiskasvatuksen lisä) ja palkitseminen.</p> <p>Rekryointitilaisuuksien järjestäminen</p> <p>Vertaisveturikoulutukset</p>	Nykyiset resurssit.	Osallistujien ja tapahtumien määrät. Koulutusten määrät. Tilanne 2022: Yhdistysillat Vapaaehtoistoimijoiden palkitsemiset.
Varhainen tunnistaminen	<p>Yhteistyö terveydenhuollon toimijoiden kanssa</p> <p>Kunnonhoitajan koulutuspäivitys</p> <p>Liikuntaneuvonta Markus</p>	Nykyiset resurssit.	Osallistujien ja tapahtumien määrä.
Omaishoitajien jaksamisen tukeminen	<p>Yhteistyön kehittäminen omaishoitajien kanssa (yhteiset arvioinnit, tapahtumat, kehittämispäivät)</p> <p>Intervallihoidon kehittäminen tukemaan omaishoitoa (päivätoiminta, ilta- ja yöhoito)</p> <p>Omaishoitajien terveystarkastukset systemaattiseksi</p>	Nykyiset resurssit. Eri yhteistyötahot.	Toteutuneet tapahtumat ja osallistujamäärät.

2 Valtuustokäsittely

6. Valtuustokausittaisen hyvinvointikertomuksen hyväksyminen

Valtuusto käsittelee talousarviovalmistelun yhteydessä esitettyjä johtopäätöksiä väestön hyvinvoinnin ja palvelujärjestelmän vahvuuksista ja kehittämiskohteista. Valtuusto päättää kunnan talous- ja toimintasuunnitelman hyväksyessään myös hyvinvointikertomuksen mukaiset kehittämiskohteet ja niitä tukevat hallintokuntien toimenpiteet, tavoitteet ja resurssit.

Hyväksytty valtuustossa osaksi kunnan toiminnan ja talouden suunnittelua pv.kk.vvv